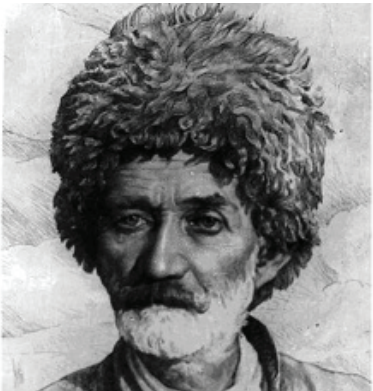

ШИИРАТДИН ЮГЪ КЪЕЙДНА!

18-майдиз Дагъустанда вичиз XX асирдин Гомер лугъузвай Дагъустандин халкъдин шайр СтIал Сулейманан шииратдин Югъ къейдна. И вакъи, адет хъанвайвал, гъар йисуз шайр хайи юкъуз къейдзава. Шииратдин суварин сергъятраваз Махачкъалада, С.Сулейманан тIварунихъ галай бульварда, шадвилдин гурлу мярекат къиле фена. Ада республикадин писателри, алимри, Россиядин пара пипIерай атанвай мугъманри ва шайрдин яратмишунрал рикI алай парабур иштиракна. Шадвилдин мярекатар гъакI шайрдин хайи ватан – Къасумхуьре, гъакI масанрани хъана.

РАЙАДМИНИСТРАЦИЯДА СОВЕЩАНИЕ

ЭХИРИМЖИ ЗЕНГ 22-МАЙДИЗ ЯДА

Даш АЛИЕВ

18-майдиз Ахцегъ райадминистрациядин активдин нубатдин совещание Ахцегъ муниципалитетдин къилин заместитель Вадим Агъасиева ачухна ва къиле тухвана. Йикъан месэлаяр раиж авурдалай къулухъ ада 11-майдиз Казань шегъердин школада хъайи мусибатдин дуьшуьш (са къанлуди школада винтовкадай 7 кас, абурукай 5 аял, яна къена ва 16 кас гъар жуьре хирер алаз больницадиз аватна) рикIел хкана (къейибуруз гъуьрмет авунин лишан яз, залдавайбур са декъикъада кисна кIвачел акъвазна). Мумкин тир ихътин дуьшуьшрин вилик пад къун патал образованидин идарайра къаравулрин кIвалах мягъкемарун лазим тирди къейдна.

Алатай совещанидин тапшуругъар тамарзавай гъал ахтармишайдалай къулухъ Вадим Агъасиева гаф экономикадин отделдин начальник Фарид Агъмедовадиз гана. «18-майдиз делилрай, гъилевай йисан 5 вацран налогрин пландин тапшуругъар районда эменнидай 68,9 ва чилин налогдай 80 процентдин тамарнава. Налогар зайифдиз кIватIзавайбурун жергеда Къакарин, Калукрин, Цуругърин ва Ялахърин хуьрерин администрацияр ава. Чи вилик зур йисан планар чарасуз яз 100% ацIурун лазим тирвилдин везифа эцигнавайди аннамишайтIа, и месэла активламышна кIанзава. Эхиримжи гъафтеда районда санлай 72 агъзур манатдихъ галаз транспортдин налогдин буржар вахганва...», - лагъана ада.

Ахпа Ахцегъ УСЗН-дин 2020-йисан кIвалахдин гъакиндай гъахъ-гъисабдин доклад авун патал трибунадихъ и идарадин руководителдин везифаар вахтуналди тамарзавайди тир Рафик Абакароваз теклифна. Докладдилай къулухъ ада совещанидин иштиракчийрин са жерге суалризни тамам жавабар гана.

- Чи вилик школайра эхиримжи зенгинин мярекат (цIи ам 22-майдиз жеда) ва ахпа ЕГЭ (абур 25-майдиз географиядайни литературадай госимтигъанар вахгунилай эгечIда) лайихлудаказ къиле тухунин жавабар везифа кIа. Эхиримжи зенгина иштиракун патал жавабар ксар тайинарнава. Райондин руководство и сеферда райцентрдин ООШ-диз фида.

Къез чиди хъи, 1-июнь - аялар хуьнин Халкъарин арадин сувар и сеферда нисинлай къулухъ Идрисован куьчеда «Набережная» паркеда жеда Ам хъсан тешкилувилелди ва итижлудаказ къиле тухун патал (ана гъар жуьре къугъунар, конкурсар, концертдин программа фикирдиз къачунава) райондин культурадин Управленидин, школайрин ва алава образованидин идарайрин коллективри гъазурвилер акъазва, лагъана райондин регъбердин заместителди.

РД-дин АХЦЕГЪ РАЙОНДИН ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКИЙ ГАЗЕТ

1928-йисалай акъатзава

№20 (8780), арбе

12+

ШИИЙИ ДУЬНЪЯ

19-май, 2021-йис. Газет гъафтеда садра акъатзава.

Къимет 10 манат

«ЛЮМИНАРИ» ЦЕНТРДИН 3 ЙИС!

Дашдемир ШЕРИФАЛИЕВ

РикIел хкин, пуд йис вилик, 2018-йисан 15-майдиз, РД-дин лайихлу муаллим, мергъяматлувилдин «Просвещение» фондунин президент Магъмуд Абдулкеримован 85 йисан юбилейдин юкъуз, Ахцегъ райондин Хуьруьгрин хуьре Дагъустанда сифте яз про-

И девирда Центр вичин вилик эцигнавай мурад-метлебрин гъар са рекъай хъсан вилик фенва, хуьруьн ва райондин аялар патал ина хийирдин пара крар авунва. Центрдin надир тежрибадихъ галаз таниш хуьн патал неинки Россиядай, гъакI Германиядай, Австралиядайни кваз пешекарар къвезва...

Мярекатда «Люминари» Центрдin коллективдилайни хуьруьн-вийрилай алава, къиле Ахцегъ муниципалитетдин регъбер Осман Абдулкеримов аваз райадминистрациядин ва бязи идарайрин руководителри, школайрин директорри, «Просвещение» фондунин ва вичикай ихтилат физвай проектдин меценат Абдулжелил Магъмудовича ва теклифнавай маса ксари иштиракна.

- «Люминари» Центрдin 3 йис – им адан регъбер Магъмуд муаллимдин зегъметдин нетижа, адан къилиз акъатнавай рикIин хиял, эрзиман мурад я. 88 йисан яшар хъанватIани, вун, эбеди двигатель хъиз, садрани акъвазавач, цIийи несилдиз марифат, чирвал гунал амайбурни желбзава ва и кардикай лезет кхудзава. Гележег патал акъалтIай менфятлу и кар патал къуй ваз чандин сагъвал ва яргъи уьмуьр гурай!..» (тебрикдин гафар «сельсовет Хрюгский» СП-дин къил Загъидин Сулейманова ва масабурни лагъана), - мярекат ачухунин ва мугъманар тебрикунин гаф рахуналди, Центрдin руководитель Дмитрий Корюхина микрофондихъ Магъмуд Абдулжеллиовичаз теклифна.

- Чахъ галаз къенин шадвал пайиз атанвай куьн вири пара къадар сагърай! Уьмуьрлух хуьруьн школада аялриз тербия, чирвал гуз хъайи заз и месэладин важиблувал, метлеблувал хъсандиз чиди. Гъавилай жуван

свещенидин «Люминари» (им светочъ, яни экв гудай, илимдин ва пеше хкъягъунин рехъ къалурдай) Центр ачухнай ва вични Магъмуд Абдулжеллиовичан тIварунихъ янай. А чIавалай инихъ, ингъе, дуьз 3 йис алатайла чун мад иниз атанва. «Люминари» Центр ва адан регъбер хайи йикъан мярекат кар бажармишдай къетIен къайдада къиле фена.

таяр-туьшерихъ, дустарихъ галаз хъиз гъиссзава. Ина аялриз школадin программада авачир месэлаярни крар чир жезва. Чалай чешне къачуна, гила Чарода райондин Тлярош хуьрени гъа ихътин Центрдик къил кутунва..., - къейдна Магъмуд Абдулкеримова.

«Люминари» Центрдin

классар, итижлу къугъунарни диспутар тешкилна, тIеамлу тIуьнар гана.

- Центрда вири 9 станция-лаборатория ава: Китайдин сирер (чIалан лаборатория, 1-мертеба), чкадин дарман набататар (башня, 3-мертеба), художественная лаборатория (2-мертеба), ктабрин клуб

бине просвещение я. Чирвилер къачунин ва гележегдин пеше-къисмет хкъягъунин надир шартIар яратмишнавайвилай иниз аялар еке гъевес аваз чпин хуьшуналди къвезва. Адетдин школадилай тафаватлу яз, абур ина чеб-чпин ихтиярда ава, муаллимрихъ галаз

кIвалахдикай кIватI хъанвайбуруз бегъемдиз Дмитрий Корюхина суьгъбетна. Чпин чирвилерихъ, кIвалахдин агалкъунрихъ, ачухунрихъни жагъурунрихъ (открытия) галаз кIватI хъанвайбур мукъувай танишарун патал Центрда кардик квай гъар жуьре хилерай мастер-

(кIабхана, 1-мертеба), инглис чIал чирун (гъаят), технологиядин лаборатория (2-мертеба), гейм-дизайн (мугъманар къабулдай кIвал, 1-мертеба), медиф-студия (2-мертеба), дидел чIал чирун (сакля). Ибурукай куьне гъарда анжах 5 лаборатория хкъана, гъар сад вичин дестедихъ галаз тайинарнавай чкайрал фена кIанда..., - гъавурда туна Санкт-Петербургдай атана ина кIвалахзавай пешекар-координатор Алиса Козерога.

Къейдин, санлай саки къве сятдин муддатда мярекатдин иштиракчийри чпи хкъанавай дисциплинайрай лабораторийра (абур лап хъсандиз тадаракламишнава) вини дережадин пешекаррихъ (Дмитрий Корюхинахъ, Лиля Сатаевдихъ, Павел Маклеровскияхъ, Раиса Демировдихъ...) галаз кIвалахна.

Мярекат «Люминаридин» кIвалах мадни хъсанардай рекъер веревирдуналди, аялри сегъне-ламишнавай «Назад к жизни» тамаша къалуруналди ва мугъманар къунагъламишуналди давам хъана.

ГАТУН ЛАГЕРРИЗ ТЕКЛИФЗАВА

Дашдемир ШЕРИФАЛИЕВ

Ахцегь райадминистрациядин 26-февралдин 48-нумрадин къарардалди гылевай йисан гатун каникулрин вахтунда хуьруьн аялрив чкадал менфятлудака ял ягъиз ва абурун сагъламвал мягъкемаруниз вугунин мураддалди райондин къве школада аялрин йикъан ч'аван лагерар ачухзава. Ахцегьрин умуми образованидин школадин (ООШ, директор Мейрам Рамазанова) бинедаллаз са сменада 20 аялдин чкадин «Звёздочка» ва Къакларин хуьруьн юкьван чирвилерин школадин (директор Мейрудин Азизагъаев) бинедаллаз са сменада 60 аял къабулиз жедай «Альтаир» т'варар алаз. Эхиримжи 5 йисуз гъар жуьре себебрикди районда ихьтин лагерар ачухиз тахъайди фикирда къуртла, им тебрикуниз лайихлу агалкъун я, ада чи школайрин материалринни алатрин база мягъкем хъанвайдан ва абуру санпиндин истемешунриз жаваб гузвайдан гъакъиндай шагъидвалзава. Гатун лагерар аялар къабулиз гъазурлухвилини вири к'валахар 1-июналди, яни аялар къабулдалди, тамамдиз беъмарун лазим я.

И йикъара чун, районда аялрин ял ягъун тешкилуни ва сагъламвал мягъкемаруни гъакъиндай райондин ведомствойрин урта комиссиядин членар, и лагерар гъазурзавай гъал ахтармишунин мураддалди чайрал фена. Анра школайрин администрацийрихъни муаллимихъ галаз гуьруьш хъана, кухнядинни столовойрин, классрин, спортзалринни майданрин гъалариз килигна. Тайиндиз лугъуз жеда хъи, лагерар гъазур я. Комиссиядин членрин патай школайрин директорриз синихдин са гафни атанач.

Дуьз пуд вацра давам жезвай гатун каникулриз диде-бубайрин вилик акъвазнавай важабдар месэлайрикай сад - им аялар куьчедин пис таъсирдикай хкудун, абурун сагъламвал хъсанарун, менфятлудака

ял ягъиз вугун я. Асантди тушир важиблу и месэла гъар са хизанди, вичин мумкинвилериз килигна, гъар жуьре гъялзава. Эхиримжи вахтунда иллаки шегъерра аялрин итижриз килигна, жуьреба жуьре рекъерай аялрин клубарни лагерар ва санаторный комплексар ачухзава. Амма тежрибади къалурзавайвал, чи шарт'лара гатун каникулрин вахт аялдин руьгъдизни бедендиз жезмай къван менфятлу хъун патал виридалайни хъсанди, регъятди жуван школайра тешкилзавай гатун лагерар я. И йисара абуру ачухиз хъанач лугъуз диде-бубайрин патай шикаятарни къевезвай.

Диде-бубайри чпин аялар патал школадин гатун лагерар хкъагъунин сир-себеб вуч я?

Сад лагъайди, пара вахтара диде-буба к'валахрал алаз, абурувай каникулрин вири вахтунда к'вале аялрив ерилудака ва менфятлудака ял ягъиз жедай шарт'лар тешкилиз жезвач ва аялар абурун гуьчживиликайни хкатзава. Къвед лагъайди, яшамаш жезвай чкадикай хкатнавай махсус лагердиз ва я сагъламвилини

центрриз ракъуризни игътият ава: пара аялривай (иллаки сифтегъан классрин) чпивай чпин къил хуьз жедач. Ахьтин лагеррин путёвкяйрин къиметарни кесиб хизанриз ужуж туш.

Тафаватлу яз, школайра йикъан вахтунин лагеррин артуханвилер вуч я лагъайтла, къилинди, аялар куьчедин ва телефон-интернетдин пис таъсирдикай хкатзава ва йифен вахтунда абуру хизанда жезва. Ина аялар дат'лана муаллимрин тербиядик, гуьчживилик ква. Махсус программадай абурухъ галаз менфятлу гъар жуьре серенжемарни мярекатар киле тухузва: спортдин акъажунар, хайи ватан чирдай сейирар, концертгар, итижлу гуьруьшар ва ик' мад. Лагерда аялар нисинин кфетлу т'уьнралди таъминарзава ва ик' мад.

Эхирдай къейдин, райондилаь къеце патани РД-дин образованидин Министерстводин хилия гатун лагерар кардик кутаза. Гъелбетда, анра бюджетдин, яни пулсуз путёвкяйри ава. Абурукай менфят къачун патал диде бубайриз Ахцегь РУО-диз арзаяр гун теклифзава.

19-май, 2021-йис, №20

РЕШЕНИЕ

заседания Собрания
депутатов СП «село Ялак»
от 17 мая 2021 года.

1. Принять заявление главы СП «село Ялак» Магомедова И.Ш. об уходе с занимаемой должности.
2. Назначить врио главы СП «село Ялак» И.Ш.Магомедова.
3. Назначить конкурсную комиссию по избранию главы СП «село Ялак».
4. Избрать членов конкурсной комиссии в составе Д.А.Магомедова, Д.Р.Урдуханова, С.Р.Саидова.
5. Провести конкурс на замещение должности главы СП «село Ялак» 7 июня 2021 года.
6. Опубликовать информацию об объявлении конкурса на замещение должности главы СП «село Ялак» в районной газете «Новый мир».

Председатель Собрания
депутатов «село Ялак»
РАГАБЕКОВ
Секретарь
М.ХИЗРИЕВ

СПИД-ДИ ГЪУЖУМЗАВА

Дагъустанда СПИД-дикай агъзурдалай гзаф инсанар телеф хъанва. РД-да авай Роспотребнадзордин Управленидин пресс-къуллугъди хабар гузвайвал, 2020-йисан 31-декабрдин делилралди, РФ-дин агъалийрин арада къейднавай ВИЧ-инфекциядин дуьшуьшрин къадарди 1 492 998 инсан тешкилна (100 агъзур агъалидал 1017,4 кас). Абурукай 388 230 кас ва я 26,0 процент рагъметдиз фена. Алатай йисуз Россиядин Федерациядин территорияда ВИЧ-инфекциядин 72023 ц'ийи дуьшуьш винел акъулдна. Имни 2019-йисан талукъ тир девирдин т'имил я. Гылевай йисан 30-апрелдалди Дагъустанда хабар къурин делилралди, 1989-йисалай ВИЧ-инфекция квай 3904 дуьшуьш винел акъулдна (100 агъзур касдал 130 агъали). Абурукай гъар жуьре себебралди 1159 кас рагъметдиз фена.

АХЦЕГЬ РАЙОН - 1-ЧКАДАЛ

Ватандин Ч'ехи дяведа Гъалибвилн 76 йис тамам хъунин сувар къейд авунин сергъятра аваз Ахцегь района, 2350-нумрадин аскервилн частунин бинедал, «Зарница» т'вар алай аскервилнин спортдин къугъун киле тухвана. Идан гъакъиндай «Ахцегь район» МР-дин пресс-къуллугъди хабар гана. Акъажунра Мегъарамд-хуьруьн, Докъузпара, Ахцегь ва Рутул районрин юнармейцийрин командайри иштиракна.

Юнармейцийри къуватдин двоеборьдай, жергедин гъазурлухвилай, тарихдин делилар чир хъунай, гранат яргъаз гадарунай, автомат чукурнунай ва маса рекъерай киле тухвай конкурсрин акъажунра иштиракна. Абурун нетижайрай 8 командадин арада гъурметдин 1-чка Ахцегьрин 2-нумрадин СОШ-дин команди кьуна. К'венк'вечи чкайр къур командаяр кубокриз ва 2 дережадин дипломриз лайихлу хъана. Абуру гъалибчийрив частунин руководстводи шад гъалара вахкана.

КАМАЛДИН ХАЗИНАДАЙ

Ч'уру фикирар мут'лакъвал квай инсандихъ жеда (**араб.**).

Мискъи касдиз ахвар къведач (**персид.**).

Я неэвач, я хъвазвач, я масабуроз гузвач, девлет патал гъилер зурзава, угъри атайла, руьгъ дабандиз физва (**бенг.**).

Гаф мут'лакъ касдин девлет я угърийри чуьнуьхда, я къчагъри тарашда (**бенг.**).

Буьркъуьда лашуникай фикирда, мут'лакъда – пулуникай (**бенг.**). Жумартдан гъилел кардни ацукъда (**дарг.**).

Буьркъуьдаз къве вилни авач, мискиндаз – са вил (**казак.**).

Жумарт гуьлуьз гишинвал чидач, зарб катдай балкандиз – тухвал (**казак.**).

Мискъи руша пачагъдин мехъерин гъайиф ч'угуна (**калм.**).

Мискъидаз гана регъуь ая (**каракал.**).

Мискъидан хер хъайи чкадайни иви къведач (**кирг.**).

Жумарт гъилиз гзаф къведа (**кирг.**).

Са кепек патал вилер яру жедалди гуьжетар къада (**киг.**).

Стхадиз гудай заг'ни авач, угърийриз чуьнуьхдай заг'лар ава (**кор.**).

Жумарт кесибдин мугъман хъухъ, мут'лакъ девлетлудин жедалди (**курд.**).

Гаф мут'лакъ кас са вахтундани тух жедайди туш (**лак.**).

Гыкьван инсан девлетлу хъайит'ла, гъакъван ам мискъи жеда (**лак.**).

Мискъида са т'имил къван пай кутада, гъам адаз са пугунай аквада (**лезг.**).

Жумартдан жибинда гъамиша пул жеда (**лезг.**).

Жегъил жез к'анзавани – мут'лакъ жемир (**малайск.**).

Рик'ин регъимлувал жумартвилелай хъсан я (**монг.**).

Мут'лакъдин девлет виш сеферда гъисабна к'анда (**непал.**).

20-30-ЙИСАРА ДАГЪУСТАНДИН МАЙИШАТ

Мустафа АДИШИРИНОВ

Дагъустанда Советрин власть гъалиб хъана, исялгъ уьмуьр башламиш хъхъана. 1920-йисар пара четинбур хъана. Инсанар лап дарда гъатнавай, к'валахдай чкайр амачир. Ихьтин шарт'лара республикадин вилик четин месэла акъвазна – куьруь вахтунда экономика чкадал хкун. Дагъустанда Ч'ехи карханаяр авачир, амма юкьван къадардинбур бес къадар авай (консервийрин заводар, балугъчийрин ветегайр, кирпич акъуддай заводар, парча храдай фабрика, бочкайрин завод, гуьзер акъуддай завод ва масабур).

1926-йисуз Дагъустандин партияный организацияди ц'ийи заводар, фабрикайр эцигунин къарар акъудна. Республикадин промышленность чкадал хкун патал СССР-дин гъукуматди еке куьмекар гана ва ик' чкадин халкъдин беъгерлу зегъметдалди к'валахар гуьнгуьниз хъана. Дагъустандин экономика вилик тухуз куьмек гун патал Урусатдай хейлин пешекарар-инженерар ракъурнай.

Вичин вахтунда Владимир Ильич Ленина лагъанай: «Коммунизм – им Советрин власть эцигун ва вири уьлкве электрикламишун я». Гъак' хъайила большевикри уьлкве электрикламишуниз еке фикир гузвай. Дагъустандин вац'ларални электростанцияйр эцигиз башламишна. 1932-йисуз 4917 квадратдин 40 гъвеч'ли электростанция хъанвай.

Чи республикадин тарихда гилан Каспийск шегъер арадал атуни зурба чка къазва. И шегъердин бине гуьлуьн яракъар акъудзавай завод хъана. А завод 1932-йисуз эцигиз башламишна ва адан т'варни «Двигательстрой» тир (гилан Дагдизель). 1936-йисалай и

заводди яракъ (торпедаяр) акъудиз башламишна. Ихьтин зурба, гзаф рабочийри к'валахзавай кархана Дагъустанда эцигун патал республикадин сад лагъай регъбер, лезги хва, Нажмудин Самурскийдигзаф алакъунар авуна. Са вахтунда и заводда 10 агъзурдалай гзаф инсанри к'валахзавай.

Промышленностдикай ихтилат акъалт'ардайла лагъана к'анда хъи, Ватандин Ч'ехи дяведилай вилик Дагъустанда 205 еке кархана ва 1534 куьлуь карханаяр кардик квай. И карханайра к'валахзавай инсанриз фляеяр (рабочияр) лугъузвай. Гъа ик' Дагъустанда гележегдиз килигзавай рабочий класс арадал атана. Дагъустандин хуьруьн майишатдикай Советрин власть патал хъайи ц'аярилай кьулукъ амуькнавайди пайи-паяр тир. Халкъар каша гъатнавай. 1922-йисуз ина 200 агъзурдав агакъна инсанар каша авай. РСФСР-дин Гъукуматди чи республикадиз зурба куьмекар гана, халкъ четинвилерай акъудна. Чк'анвай хуьрер чкадал хкиз алакъай дагъвийри чпин дуланажагъ са жуьре гуьнгуьниз хкун зурба к'валах тир. Хуьрера яшамаш жезвай инсанрин уьмуьр хъсанарун патал Советрин властди са къадар серенжемар къабулна.

Виридалайни четинди колхозар тешкилун хъана. И к'валахдихъ галаз сад хъиз, дагъвияр арандиз куьчарунин месэ-

лани хцидаказ акъвазна. Сифте-ни-сифте дуьзендиз эвич'айбур Къурушрин хуьруьн агъалияр хъана. Абуру Хасавюрт районда Ц'ийи Къуруш т'вар алай хуьр кутуна. Имни Нажмудин Самурскийдигзаф к'валах тир. Лагъана к'анда хъи, дагъвияр арандиз куьчарунин политика гъалат'динди хъайиди Россиядин гъукуматди хиве кьуна. Гила а гъалат' тук'луьр хъийиз алахънава. Ц'ийиз колхозар тук'луьрдайла гзаф гъавурда авачир к'валахар арадал атана, гзафбур колхозрикай хкеч'из башламишна. Амма Советрин власть инсафсуз тир. Колхозрикай хкеч'айбур кулакар я лугъуз хуьрерай Къзахстандизни, Къиргъизиядиз суьргуьнна, абурун мал-девлет колхозрив вахгана.

Колхозриз куьмекар гун патал 1931-йисуз Дагъустанда машинринни тракторрин 7 станция (М.Т.С.) тешкилна. Къиблепатан Дагъустанда ихьтин станция Белижда авай.

Колхозар тук'луьрунин к'валахар Дагъустанда 1936-йисан эхирдалди давам хъана. 1933-йисалай чи республикада рекъерин месэлаяр лап рик'ивай гъиле кьуна. 1937-йисалди ина 2253 км. ц'ийи рекъер тук'луьрна, вири районар сад-садахъ галаз алакъалу авуна. Шегъерарни хуьрер машинар фидай рекъералди алакъаламишун зурба кар хъана. Гила яргъал алай хуьрериз мал-суьрсет вахт-вахтунда агакъзавай. Советрин властдин мад са агалкъун, халкъар хъвадай ва багълар дигидай целди таъминарун хъана. Акъаз-такъаз инсанрин дуланажагъ хъсан хъана. Советрин властдин мад са агалкъун ам хъана хъи, са гъвеч'ли вахтунда Ч'ехи пай инсанриз к'ел-кхъин чирна.

(Къат'ама)

ДЯВЕ БАШЛАМИШ ХЬАНА 80, КУЪТЯГЪ ХЬАНА
76 ЙИСАР ТАМАМ ХЬУНИЗ ТАЛУКЪ ЯЗ

БУБАДИКАЙ ГАФ

Н.А.ГЪАЖИЕВ,
зегьметдин ветеран, журналист

(Эвел 18-19-нумрайра)

1960-йисуз Докъузпара район чкИзва, Усугъчай-дал аламукъайди къвед-пуд идара хьана, гъабурукай сад бубади кIвалахзавай РайПО, дережа гъвечи хьана адаз гила СелПО лугъузвай. Амай хуьрериз са артух къайгъу туш, анжах центр яргъа хьанва, амма уьмуьр ргъазвай Усугъчай яд галамачир регъвер хьиз, секин ва сугъул я. КIвалахар квахьна, бейкар хьанвайбур гзаф ава, садни абур я шад, я рази туш, инсанрин ажугълувал, гъезеблудвал малум жезва. Къуллугъчияр яз ина кIвалахзавайбур чпин хуьрериз хьфизва.

Чи хизанни гьелелиг ина ама, чун – чIехи пуд аял гьарнихъ акъатнава. Са йисуз Филерин хуьруьн школада кIвалахай зун армиядиз тухузва. Армиядай хтай залай гъвечи стха Гъайдер кIелун патал Дагуниверситетдик экечIзава. Вах Гюльзар бубади вичин фронтдин дуст Микьдад Везировал тапшурмишна, Хасавюртдин медучилищедик кутазва. Диде-бубади хъ галаз кIвале амайди дяведилай къулухъ геж хъхьанвай къве гъвечи стха тир. Бубади Усугъчайдал са йисуз къван кIвалах хьийизва. Баябан хьанвай Усугъчайдал акъулдиз кьери чкадин миллетчиярни пайда жезва. «Вири хъфейла, куьн вучиз ама, ахлад жуван хуьруьз», – лугъуз, ракларихъ атайбурни хьанай. Амма зун 1963-йисуз армиядай хтайла, хизан Ахцегъа авай. 1961-йисуз Ахцегъ районда хьанвай цийи сад лагъай секретарь Абдулгъафар Агьмедова буба райондиз гъа алай кIвалахдал – райподин председателвиле хкизва.

Ахцегъа бубади хъ кIвал-югъ, багъ-бустан, я сал цадай са чIиб чил авачир. Зун армиядай Ахцегъиз сифте яз хтайла, чи хизан дидедин патай чIехи бубадин куьгъне, чикIиз гъазур хьанвай кIвалера яшамиш жезвай. Са къулай шартIни ина авачир, са кIвалин цални свал атана ханвай. Сифтедилай хтайла са бубат яз акъазвай уьмуьрдин гьал дегиш жез башламишна. КIвалахзавай идарада бубади хъ нетижаар ава, гъа гъамиша хьиз планар ацIурзава, Яру пайдах гва, премияр къачуза, къуллугъчиярни рази я, Дагпотребсоюздин руководствоми бубадилай рази я, куьмекар гузва. Амма гьибет-фитне арада гъатзава. Гъа фитне себеп яз Дагпотребсоюздизни акси экъечIна, райондин руководстводи буба РайПО-дин председателвилей акъудзава. КIвалахдилай алудунал уьмуьр куьтягъ жезвач. Гуьгъуьнай са шумуд йисара Ахцегърин Советдин председателвиле кIвалахар хъуьну, буба пенсиядиз экъечIзава. Гъина кIвалахнатIани, бубади къазанмишай еке девлет халкьдин патай авай еке гъуьрмет хьана. Ахцегъар гъич, им еке хуьр я, гъар жуьредин инсанар ава, амма Калукрин, Къутункъарин, Хкемрин, Къурукаларин жемьтди бубадин тIвар дуьшуьш хьана мус къуртIани, анжах алхишарда, рагъмет гузва.

Пенсиядиз экъечIайлани адан уьмуьр секинди хьанач. Винидихъ лагъайвал, чахъ чи кIвал авачир, яшамиш жезвай дараматни 1966-йисан залзалади лап чкIидай гьалдиз гъанвай, я кIвал эцигдай чилин чахъ авачир. 70-йисара кIеве авайбуруз паяр авурла, бубадални 450 квадратдин метрдин чил гьалтзава. КIвал эцигиз эгечIна, материаларни къит я, такъатни кьери. Къвед-пуд йисарилай са жуьре кIаник гъаваяр (мертеба) куьтягъна, хизан иниз куьч хьижезва. Гилани ам гьибетчийри секинвиле тазвач. «Совет тарашна вичиз еке дараматар эцигзава» кхьенвай арзе гъаз иниз Совминдай (Совет Министров) векил къеззва. Ахтармишиз атанвай къурушви Гъасен Балатоваз арзе фитне тирди чизвайтIани (адаз чи буба, хизан хъсандиз ва фадлай чизвайди тир), эцигзавай еке кIвалериз килигиз гъазур я. Вич атунин себеп (арзе ахтармишун) бубадиз чир тавунин шартIунал ам зунни галаз бубадин патав физва. НацIар куьрс хьана гъварар гъисаб жезвай ачух къавун кIаник гъвечи къве пенжердай са тIимил экв аватзавай чилелни ящикрин кьелечI тахтайрин полдал цлав гъай кроватдал кефсуз яз къатканвай бубади чун къаршиламишзава. КIваче дяведилай амай ракъун кIусуни (осколокди) ам ара-бир инжиклу ийизвай. Куьгъне таниш акун, бубадиз хвеша жезва. Гъасена, кефсуз тирди ван хъайила, къил чIугъаз атанвайди я лагъана, бубади хъ галаз хуш-беш ихтилатар авуна, куьгъне танишар рикIел хкана суьгъбетар авурдалай къулухъ ам хьфизва. Са тIимил вахтарилай гъукуматдин патай бубадиз санаторийдиз фена ял ягъиз пулсуз путевка теклифзава. Гуьгъуьнай кIвалер давамарун патал лесоматериалрин (тахта-шалман) куьмекарни гузва. Ибур вири Гъасенан чалишмишвилер тирди чаз сир тушир. Гъар мумкинвал хъайила, бубадин танишри-дустари чпин гъуьрмет малумардай, ара-бир адаз

ийизвай гъуьрмет чахъ – аялрихъни галуькадай. Зун Махачкъалада студент тир. Са рагъ авай чими юкъуз Буйнакск куьчеда «Дагестан» ресторандин вилик зал бубадин дуст гъа дуктур Везиров Микьдад гьалтда. Зун къуна каш-мекъ авурдалай къулухъ, «вичик тади ква, тахъайтIа ресторандиз фидай лагъана», ада зав 50 манат пулдин чар вугузва. Зи регъувилер ада къабулнач, пул къачуз туна. А чIавуз им еке пул тир – студентдиз са гъафтедин тIуьн.

Дяведин залан йисарин ван хъайи къалабулух кутазвай ихтилат рикIел хквезва. Немсер Моздок шегъердив атана, ина еке ягъунар кьиле физвай. Им Дагъустандиз лап мукъва тир, гъа Усугъчайдални кваз окопар гъазурнавай. Аял тиртIани, ибур хъсан рикIел алама. Чехибуру сес агъузна ийизвай ихтилатарни зи япариз ван жедай «немсер агун хъайитIа, абур кьелни фу гъаз къаршиламишдайбур ава» лугъуз. ИкI хъайитIа вай-гъал жезвайди чи хизан хътинбур тир: буба фронтда, офицер, коммунист, политрук – гъасятда тергдай, тIуб туькIуьрна къалурдайбурни, шаксуз, жедай. Алатна, немсер чухкур хъуьну, тергна.

Чи хизанни гъвечиИди тушир, вад аял хана, хвена, вирибурув кIелиз туна. Бубади кIевиз гъарайна, я аялдал гъил хкажна ам гатай дуьшуьш зи рикIел аламач, вучиз лагъайтIа хъайи кар туш. Фронтдай гъаз хтай офицерский гъаркъуь чIул анжах къалурайла, надинж аялар секин хъижедай. Гъа чIул бегенмиш яз чпиз це лугъузвайбурни авачиз тушир. Дидедин таъсибни чаз екеди тир, анжах чин чIурна хъиз чаз килигун бес жедай. Къе абур къведни хъфена чпин эхиратда секин хьанва, суарни сад-садан къвалав гва. Суварин ва маса хийир-шийиррин вакъиаяр вилик къвайла, чун абурал къил чIугъаз физва, алуькьзава, хабар гузва. . .

Диде-бубадин къамат, суьрет чи зигъинда гъамиша ава. Махачкъаладай атанвай журналист Брызгалов бубадин метIел ацуькна адан хурудал алай ордендив къугъвазвай хтIул Рахман акурла, ихтияр къачуна шикил язава, фронтдин рекъерикай жузунарна «Дагправда» газетдиз еке макъала гузва. Бубадин птул, гъа хтIул Рагъманан Москвада кIелзавай руш Дианади са шумудра вичин ата-бубадин портрет гъаз «бессмертный полкунин» къекъуьнра иштиракнава. Гъа икI, бубайрин ирс невейри лайихлудакъаз давамарзава.

Гъалибвилин суварар къейд авун, «бессмертный полк» хътин гъерекат арадал агун ветеранрин крализ, руьгъдиз, абурун къазанмишунриз гъуьрмет авунин лишан хьанва. Ибур чи уьлкведа гъамиша кьиле тухузва, амма эхиримжи вахтара чна гъалибвал къачунин парадар тухуниз аксибур пара хьанва, иллаки Европада. Гъайиф, чи уьлкведани ахътинбур хейлин ава. Са тIимил вахт идалай вилик рагъметдиз фенвай машгъур, вични дяведин йисара аял яз оккупацияда (немсери къунвай сергъятра) хъайи Василий Лановойди Европейский са журналистди адавай туьгъмет кваз «гъикъван куь Россияда куь гъалибвикай, алатнавай дяведикай рахада, абур куьгъне хьанва, чна Европада абур фадлай рикIелай алуднавайбур я» лагъайла, лайихлу жаваб гана. Ада суалдилай башламишна: «Шумуд юкъуз куь уьлквейривай Гитлеран хура акъвазиз хьана?» Жаваб авач, лал я. Ада давамна: «Польша 28 йикъалай кIуруарик ярх хьана, гъа 28 юкъуз Сталинградда немсеривай къачуз хъайиди къвед-пуд кIвал хьана. Даниядин аксивал анжах са юкъуз хьана. Европа вири пуд вацралай муьтIуьгъ хьана. Гъа Европа азад хъувун чи аскеррин хиве гъатна. Гъихътин къиметдал?! Европа фашизм-дикай азад авун патал миллионралди чи аскеррин уьмуьрар къурбанд хьанва. Анжах Европада кье ибур вири рикIелай алуднава». Гила и кардиз чазни эверзава. Ибур В.Лановойди 2014-йисуз «АИФ» издательстводиз ганвай интервьюдай къачунвайбур я. Яшар хьанвайтIани, Василий Лановой гъамиша «бессмертный полкунин» иштиракчи тир. Ада фронтвикрин руьгъдиз гъуьрметзавай, абур рикIелай алуд тавуниз эверзавай. Чун гъахътинбурун жергеда хьана кIанда, фронтвикрин крап, къазанмишунар, уьмуьрдин чешнеяр жегъилриз, цийи несилриз, школайра кIелзавай аялриз чирун, гъа чешнейрал тербияламишун чIехибурун, диде-бубайрин, педагогрин, виридан пак буржи я.

Тарих рикIел хвена кIанда, тарихдай гележер экъечIзавайди я, ам авачирдахъ, рикIелай алудна къимет тагузвайдахъ гъахътин къиметсуз, файдасуз гележегни хъун гуьзетзава. Советрин девирдин са акъулу дипломатди гъамиша тикрардай: «Чтобы познать, что будет, надо знать, что было». Алава хъийидай са ихтилатин авач. Таран дуьулар гъихътинбур ятIа, ада гъидай хилер, гудай бегъерни гъахътинди жеда. . .

ВАЖНО ЗНАТЬ

ДЛЯ ЧЕГО НУЖЕН СНИЛС?

Гайдар АБДУЛКЕРИМОВ,
зам.начальника УПФР в РД
по Ахтынскому району

1. Для формирования пенсии.

При устройстве на работу человеку необходим СНИЛС, чтобы работодатель мог ежемесячно делать отчисления на его будущую пенсию. Именно так формируются пенсионные права – основа будущей пенсии. Информация об этих отчислениях отражается на индивидуальном лицевого счете гражданина в Пенсионном фонде России. здесь же отражаются данные о стаже и зарплате, а также о добровольных взносах на пенсию самого гражданина. Вся эта информация потребуется в будущем для определения размера пенсии;

2. Для сокращения количества документов при получении государственных услуг.

СНИЛС служит идентификатором сведений о гражданине в системе межведомственного взаимодействия. Через эту систему государственные ведомства самостоятельно запрашивают

необходимые документы для оказания различных услуг.

3. Для получения государственных услуг в электронном виде.

Многие государственные услуги сегодня можно получить в электронной форме через интернет. На портале Пенсионного фонда в личном кабинете гражданина, к примеру, доступны сервисы, связанные с формированием и получением пенсии, социальных выплат, а на портале Госуслуг можно оформить паспорт, записаться в поликлинику или детский сад и многое другое;

4. Для получения государственных льгот.

СНИЛС применяется для формирования федеральных и региональных регистров граждан, имеющих право на государственные социальные услуги и льготы. Например, получение бесплатных лекарств, ежемесячной денежной выплаты, льготных путевок, в том числе детям. Кроме того, он требуется в школах и дошкольных учреждениях.

ЕЖЕМЕСЯЧНЫЕ ВЫПЛАТЫ

Пенсионеры, которые по состоянию здоровья не могут работать, самостоятельно ухаживать за собой и вести быт, нуждаются в посторонней помощи. За оказание такой помощи Пенсионный фонд России устанавливает ежемесячную компенсационную выплату или ежемесячную выплату лицу, осуществляющему уход за указанными гражданами.

Ежемесячная компенсационная выплата.

Устанавливается проживающему в Российской Федерации неработающему трудоспособному гражданину, который ухаживает за нетрудоспособным гражданином, независимо от факта их совместного проживания и от того, являются ли они членами одной семьи.

К таким нетрудоспособным гражданам относятся:

– инвалиды I группы, за исключением инвалидов с детства I группы;

– престарелые граждане, нуждающиеся по заключению лечебного учреждения в постоянном постороннем уходе либо достигшие возраста 80 лет.

1200 рублей – размер ежемесячной компенсационной выплаты.

Ежемесячная выплата.

Устанавливается проживающему в Российской Федерации неработающему трудоспособному гражданину, который ухаживает за ребенком-инвалидом в возрасте до 18 лет или инвалидом с детства I группы.

10000 рублей – размер ежемесячной выплаты родителю (или усыновителю, опекуну, попечителю).

1200 рублей – размер ежемесячной выплаты другим лицам.

Для граждан, проживающих в районах Крайнего Севера и приравненных к ним местностях, в районах с тяжелыми климатическими условиями, требующими дополнительных материальных и физиологических затрат проживающих там граждан, указанные размеры названных выплат увеличиваются на соответствующий районный коэффициент.

Полный перечень документов, необходимых для назначения ежемесячной компенсационной выплаты по уходу за нетрудоспособным гражданином, ребенком-инвалидом в возрасте до 18 лет или инвалидом с детства I группы, размещен на сайте ПФР www.pfrf.ru в разделе «Жизненные ситуации».

К ЧЕМУ ПРИВОДЯТ ДОЛГИ ЗА ГАЗ?

КУБАНДА ЛЕЗГИЙРИН КУЛЬТУРАДИН ЦЕНТР – КАРДИК

Дашдемир ШЕРИФАЛИЕВ

И мукъвара «Цийи дунья» газетдин редакци-ядиз Краснодарский крайдин Усть - Лабинский райондай, ана яшамаш жезвай чи баркаллу ватанэгъ-ли, фийиви Велединан хва Муртузов Нажмудинан тIварцIелай (ам ана, Кубанда, лезгийрин культурадин обществодин председатель я) атай чарчи чун шадар-на. Ингъе, ана вуч кхъенватIа:

«Салам – алейкум, гъуьрметлу районэгълир! Патал яшамаш жезватIани, хайи гъвечIи ватан чна са юкьузни рикIелай ракурзавач. Интернетдай райондин «Цийи дунья» газетдин куьмекдалди райондин вири кьайгъуйрикайни цийивилерикай чун хабардар я, агалкьунрал шадвалзава. Чунни ина кьулухъ акъвазнавач, лезгийр сад ийиз, дидед чIал, культура, адетар хуьз, мергъяматлу краралди сада-садан гъил кьаз алахъзава, культурадин ва

ва духтурвал чи жегъил бажарагълу духтур Даир Мегъамедагъаева авуна. Абуруз ва Усть-Лабинск шегъердин администрациядиз, спорткомитетдиз, «Кубань» стадиондин дирекциядиз, гъаI кьиле чи стхяр Наврузалини Букар аваз Усть-Лабинскдин вири активдиз чухсагъул!».

Ихътин чарчелай кьулухъ мецел анжах «Бар-калла, аферин, сагърай, лезги стхяр!»- разивилин келимаяр къвезва. Малум хъайивал, са Ахцегъ райондай Усть-Лабинскда 100 далай артух хизанар ава, агъулар ва лезги дестедин маса халкьарин векиларни кваз - 300 хизан. Гъар йисан гатфарихъ Нажмудин Муртузован регъбервилек кваз абуру Яран сувар ва халкь садзавай, бубайрин хъсан адетар хуьзвай метлеблу маса серенжемар кьиле тухузва. Месела, шаз коронавирусдин пандемиядихъ галаз алакьалу яз Ахцегъа «Шарвили» эпосдин 21-сувар

спортдин мярекатар тешкилзава. Ик, 25-апрелдиз чи рагъметлу стха, Краснодарда лезгийрин куьтурадин Центрдin тешкилатчи ва адан 1- председатель Абдулаев Мирзабала рикIел хкун яз, адан тIварчихъ Усть-Лабинск шегъерда «Самур - Кубань» ва «Фий-Усть-Лабинск» командайрин арада гъвечIи футболдин турнир кьиле тухвана. Хъсан адетдиз элкь-венвай (гила ругуд лагъай сеферда кьиле тухузва) и турнирдин мурад-метлеб патал чкада лезгийр сад авун ва виликан СССР-дин халкьарин арадин ду-ствилин алакьаяр хуьн я. «Самур-Кубань» команда патал виликрай Россиядин хкъягъай командадин легенда-футболист Максим Деменко кьугъвана. Воротаар Россиядин экс-вратарь Ягнис Туршиева хуьзвай. «Фий-Усть-Лабинск» командадин кьуру-лушда Краснодарский крайда РФ-дин адвокатрин палатадин вице-президент Денис Бочкарев кьугъ-вазвай. Турнирдин судьявал Артур Агъарагъимова

тухуз тежез акурла, Кубанда Муртузов Нажмудин кьилевай лезгийрин культурудин Центрдin ам чпелай алакьдайвал 5-июлдиз Краснодарский крайда кьиле тухванай. Адаз талукъ яз Динский райондин Нововеличковский станицада футболдай «Самур» ва «Кубань» командайрин арада юлдашвилин кьугъу-нарни тешкилна. Суварин шадвилин серенжемарни кьунагълугъвилер Шагъабудин Зурумован «Ферма-дин патав» тIвар алай ял ядай базада давамарнай. Дикъет гайитIа, им халис ватанпересвилин лишан я. Зурба общественник тир Нажмудина ана вичи кьил кутунади гъаI киминин пагъливанрин ансамблин тешкилна, адаз регъбервал гузва.

Чна районэгълийрин, вири лезги халкьдин патай Кубанда лезгийрин культурадин обществодиз вири лезги стхайриз чухсагъул малумарзава.

ЦИЙИ КТАБАР

«КЪИСМЕТДИН ГЕЛЕР»

М.НАРИМАНОВ, журналист

И мукъвара Дербентдин «Типография-М» ООО-да «Къисмет-дин гелер» («Вехи судьбы») кьил алаз зегъметдин ветеран Нариман Абдулович Гъажиеван пуд лагъай ктаб чапдай акъатнава. Къве вишни пудкъанни цIукъуд чиникай ибарат тир адан тираж 50 экзemplардиз барабар я. 2017-йисуз адан кьелемдикай «Уьмуьр-дин нехишар» («Узоры жизни») кьил алаз сифте ктаб хкатнай. 2018-йисуз лагъайтIа, гъа и чапханада «РикIел хкунар ва хиялар» («Воспоминания и думы») кьил алаз Н.А.Гъажиеван 2-ктаб чап-дай акъатнай. Райондин культурадин КIвале адан презентацияни (райж авун) кьиле фена. КIелзавайбуру ам хушдиз кьабулна. Ингъе гила 3-ктабдизни дунья акуна.

Къве гаф автордикайни лугъун. Н.А.Гъажиев 1937-йисан 26-феврал-диз Докъузпара райондин Усугъ-чайдин хуьре госкъуллугъчидин хизанда дидедиз хъана. Адан аял йисар Ватандин Чехи дяведин залан девирдал гъалтна. Буба фронтда женгера авай. 1954-йи-суз Усугъчайдин хуьруьн юкьван школа куьтягъайдалай кьулухъ гъар жуьре йисара ДГУ-да, РГУ-да, ВПШ-да (Дондал алай Ростов) кIелна. Образованидин рекъай филолог тир ада муаллимвиле, райондин «Цийи дунья» газет-дин редакцияда, партийный ва советрин органар кIвалахна. Ам райсоветдин са шумуд созыврин депутатвиле хкъанай.

Н.А.Гъажиев 1967-йисалай СССР-дин журналистрин Союз-дин член я. Адан публицистика-дин эсерар «Дагъустандин прав-да», «Лезги газет», «Цийи дунья» газетра, «Советрин Дагъу-стан», «Дагъустандин дишегъли» журналра, «Дуствал» альманахда чапзава. Ада Дагъустандин радио-дихъ галазни алакьаяр хуьзва. Нариман Абдулович «Зегъметдин ветеран» медалдин, ВПШ-дин Гъуьрметдин грамотадин сагъиб я. Ам ВПШ-дин Баркалладин Ктабда гъатнава. 1977-йисалай Н.Гъажиев лайихлу пенсияда ава.

Агъсакъал Н.Гъажиева гъеле фадлай инихъ райондин «Цийи дунья» газетдин коллективдихъ галаз сих алакьаяр хуьзва. Ада чаз мукъвал-мукъвал гъар жуьре тема-тикадин, публицистикадин мате-риалар ракурзава. КIелзавайбуру абуруз гъамиша итиж ийизва. Умудлу я хъи, икI давамни жеда.

«Къисметдин гелер» ктабда гъатнавай саки вири материалар гъар жуьре йисара «Цийи дунья» газетдин чинра чап авурбур я. Абурук авторди уьмуьрда ви-чел расалмиш хъайи гъар жуьре вакъайриз талукъ тир рикIел хкунарни, политикадин месэ-лайриз талукъ веревирдерни ва масабур ква. Ктабдин са кьадар

чинар хизандин архивдай кьа-чунвай гъар жуьре шикилралди безетмишнава. Ктаб автордин сифте гафуникай ва 4 киликай (главадикай) ибарат я.

Инанмишвилелди лугъуз жеда хъи, Нариман Гъажиеван пуд ла-гъай ктабни, сифтебур хъиз, ам кIелиз эгечIай гъар са касдин фи-кир вичел желбдайди хъанва. Ви-ликанди хъиз, гъа и ктабни офици-альный кьайдада кIелзавайбуруз райж (презентация) авунайтIа, кутугай кар жедай. Гъелбетда, ктабдин тираж анжах 50 экзе-мплардиз барабар хъуни гъайиф чIугваз тазва. Имни гъавурда акъадай кар я. ГъикI лагъайтIа, ктабар чапдай акъудун кьадарсуз багъаз акъваззава. Райондин ру-ководстводивай и мурадар патал яратмишдай интеллигенциядиз са тIимил хъайитIани пулдин такъатар чара ийиз хъанайтIа, хъсан тир. Амма ктабдин тираж тIимил хъуни адан метлебувал са жизвини кьадарнавач.

За жуван, райондин «Цийи дунья» газетдин редакция-дин кьуллугъчийрин, гъаI кIелзавайбурун патай Нариман Абдулович Гъажиеваз адан ктаб чапдай акъатун рикIин сидкьидай мубаракзава. Адахъ geleжегдани яратмишунрин рекъе мадни акун алай агалкьунар ва чандин мягъ-кем сагъвал хъун чи мурад я.

2021-ЙИСАН 2-ПАЙ ПАТАЛ

«ЦИЙИ ДУНЬЯ»

ГАЗЕТ КХЪИЗ БАШЛАМИШНАВА

Ругуд варз патал почтадай газет кхъинин кьимет 275 манат я.

Редакциядай квевай чи газет 200 манатдай кхъиз жеда

Чи реквизитар: ИНН - 0504007157 КПП - 050401001

Р/СЧЕТ - 4070181700001000026

Л/СЧЕТ - 20036Ш29490 БИК - 048209001

КУЪРУЪ

ХАБАРАР

Республикадин «100 школа» проектдин конкурсдин хкъягъ-унин гъалибчияр тайинарнава. 2021-йисуз адак умуми образо-ванидин 105 тешкилат акатна-ва. И проект кьилиз акъудуниз республикадин бюджетдай 200 миллион манат чара ийида.

Россиядин Президент В.Путина физический ксарин доходрал (НДФЛ) налогдай эмен-нидин ва инвестицийрин вычатар кьачунин кьайда кьезиларзавай закондал кьул чIугуна. Абуру гила ФНС-диз фин тавуна ва докумен-тар кIватIунин гереквал авачиз онлайн кьайдада туькIуьриз жеда.

РФ-дин Госдумадн госуда-рстводин ва муниципальный кьул-лугъчийр патал кьвед лагъай гражданство ва я кьецепатан уьлквейра яшамаш жедай чка хъун кьадагъа ийизвайвилин гъакъиндай законар кьабулнава.

СПОРТ

ЖАБРАИЛ – ХАЛКЪАРИН АРАДИН ЧЕМПИОН!

1-майдin суварин сав-къат яз чав муштулухдин хабар агакъна. 29-апрель – 1-майдin йикъара Якутск шегъерда Р.М.Дмитриев рикIел хкун яз азаддиз кьуршахар Халкьарин арадин VIII турнир кьиле фена, ва ана Азербайжан Республикадин векил яз атай чи баркаллу пагъли-ван Жабраил Гъажиевани агалкьунралди иштиракна. Заланвилин 70 кг. кате-гориядин жегъил пагъли-ванрин арада Жабраила инанмишвилелди гъалиб-вилин 1-чка кьуналди, ам чемпионвилин тIварцIиз лайихлу хъана. Мубара-край!

Цийи дунья

(Новый мир)

Учредитель:

Администрация
Ахтынского района
Республики Дагестан
Главный редактор
Д.Ш.ШЕРИФАЛИЕВ

Газета перерегистрирована Управлением федеральной службы по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций по РД 22 января 2019 г. Регистрационный номер ПИ № ТУ 05-00401.

Позиция редакции может не совпадать с точкой зрения авторов, которые несут ответственность за достоверность и объективность предоставленных для публикации материалов. Рукописи не рецензируются и не возвращаются. При перепечатке ссылка на «Новый мир» обязательна.

Адрес редакции и издателя:
368730, РД, Ахтынский район,
с. Ахты, ул.Герейханова, д.33.

Телефон главного редактора
8(988)-654-59-49

Электронная почта газеты:
newworld1928@mail.ru

ИНДЕКС 63312

Газета «Новый мир» сверстана и отпечатана в ООО «Типография-М» по адресу: г.Дербент, ул.С.Курбанова, 25. Электронная версия газеты на сайте www.akhty.ru

По вопросам качества печати обращаться в типографию ООО «Типография-М»

Время подписания в печать по графику 14.00.

Подписано в печать 14:00

Газета выходит 52 раза в год.

Тираж 1450 экз.

Заказ №